

Consiliul Județean Mureș
R.A. AEROPORTUL "TRANSILVANIA"
TÂRGU MUREȘ, ROMÂNIA

Nr. 2711 Din 13.05.2024

RAPORTUL ANUAL AL CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

al R.A. Aeroportul Transilvania Târgu
Mureș pentru anul financiar 2023

Prezentul document transpune la nivelul Regiei prevederile art.9 si 52 din OUG nr.109/2011 și cele ale pct.489 din Reglementările contabile aprobate prin OMFP nr.1802/2014 potrivit cărora, anual, CA întocmește un raport privind activitatea desfășurată care conține o prezentare fidelă a dezvoltării și performanței activității și a poziției sale, precum și o descriere a principalelor riscuri și incertitudini cu care aceasta se confruntă.

Cuprins

1. Preambul .....
2. Cadrul legal privind întocmirea situațiilor financiare anuale individuale.....
3. Prezentarea Regiei Autonome “Aeroport Transilvania” Târgu Mureș -organizare si funcționare
4. Evoluția poziției financiare si a performanțelor financiare
  - 4.1 Prezentarea informațiilor referitoare la poziția financiară
  - 4.2 Prezentarea informațiilor referitoare la performanțele financiare
5. Execuția bugetului de venituri si cheltuieli
6. Politicile și obiectivele firmei privind managementul riscului
7. Aplicarea principiilor, politicilor si procedurilor contabile
8. Concluzii

1. Preambul

Prezentul document reflectă o analiză a rezultatelor obținute în anul 2023 de către R.A. Aeroportul Transilvania Tg. Mureș, respectiv o prezentare a evoluției poziției sale financiare și a performanțelor înregistrate din activitățile desfășurate.

Date de identificare:

Denumirea Societății:	R.A. „Aeroportul Transilvania” Tg. Mureș
Sediul Social:	loc. Vidrasău, cod 547612, jud. Mureș
Numărul de telefon/fax :	0265-328.888/0265-328.257
Cod de identificare fiscaia:	4276000
Numărul din Registrul Comerțului:	J26/261/1998
Patrimoniul Regiei:	411.398 lei
Forma de juridica:	Regie Autonomă
Activitatea preponderenta:	„Activități de servicii anexe transporturilor aeriene” cod CAEN 5223
E-mail:	office@transylvaniaairport.ro
Website:	www.aeroportultransilvania.ro

Pentru perioada analizată, conducerea R.A. „Aeroportul Transilvania” Tg. Mureș a fost asigurată de Consiliul de Administrație ai cărui membri desemnați de către Consiliul Județean Mureș au fost:

- **di. Peti Andrei**, administrator executiv – președinte al Consiliului de Administrație, în temeiul H.C.J.M nr. 85 din data de 28.05.2020;
- **administrator executiv – vicepreședinte al Consiliului de Administrație** – post vacant;
- **dl. Cazan Nicolae Claudiu**, administrator neexecutiv, auditor statutar, membru al Comitetului de Audit, în baza H.C.J.M. nr. 177 din data de 26.11.2020;
- **dl. Domokos Zoltán**, administrator neexecutiv, membru al Comitetului de Audit, în baza H.C.J.M. nr. 190 din data de 24.11.2022, începând cu data adoptării, mandat provizoriu de 4 luni, iar ulterior prin H.C.J.M. nr. 44 din data de 23.03.2023 s-a prelungit cu încă 2 luni, iar în baza H.C.J.M. nr. 102 din data de 25.05.2023, mandat provizoriu de 4 luni, până în data de 24.09.2023, după care mandatul acestuia nu a mai fost prelungit;
- **d-na Prozan Mihaela-Viorica**, administrator neexecutiv, membru al Comitetului de audit, reprezentantul Ministerului Finanțelor desemnată prin Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr.1774 din 13.06.2023, numită în baza H.C.J.M. nr. 119 din data de 29.06.2023, începând cu data de 03.07.2023.

2. Cadrul legal privind întocmirea situațiilor financiare anuale

R.A. „Aeroportul Transilvania” Târgu Mureș (Regia) a întocmit și prezentat situațiile financiare anuale individuale, pentru anul încheiat la 31 decembrie 2023, în baza următoarelor:

- Legii contabilității nr.82/1991, republicata, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/2014 cu modificările și completările ulterioare privind Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate;
- Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 5394/2023 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor;

- Politicile și procedurile contabile adoptate.

Pe lângă cadrul normativ și procedural referitor la modul de reflectare a informațiilor în situațiile financiare, întrucât Regia este o entitate de interes public, au fost avute în vedere prevederile OUG nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare precum și cele ale OSGG nr.600/2016 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

3. Prezentarea Regiei Autonome "Aeroport Transilvania" Târgu Mureș

Aeroportul din Târgu Mureș s-a înființat în baza Ordinului Ministerului de Interne 35.156/1936 și începând cu luna mai 2006 are denumirea de „Aeroportul Transilvania” Târgu Mureș.

Regia Autonomă „Aeroportul Transilvania – Târgu Mureș” (Regia) este o persoană juridică română, cu specific deosebit, de interes local (prin HG nr. 398 din 1997 a fost transferat sub tutela Consiliului Județean Mureș), organizată ca „Regie Autonomă” în baza Legii nr.15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale.

În anul 2012, aeroportul a fost certificat ca și aeroport internațional, dispunând de un terminal cu o suprafață de 3.442 mp, care a ajuns la 4.182 mp în anul 2013. Conform normelor specifice, în prezent, aeroportul este în curs de reautorizare.

Potrivit Legii nr.15/1990, Regia funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară, în condițiile Regulamentului de Organizare și Funcționare. Sursele sale de finanțare sunt compuse din: venituri proprii, subvenții și compensații de la bugetul Consiliului Județean Mureș, credite furnizori, împrumuturi, fonduri nerambursabile și alte surse legal constituite.

Guvernarea Regiei intra sub incidență Ordonanței de Urgență nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată prin Legea 111/2016, cu modificările și completările ulterioare.

În perioada analizată, potrivit obiectului său principal de activitate, Regia a desfășurat ca activitate de baza prestări servicii anexe **serviciilor aeriene**, respectiv:

- administrarea și exploatarea bazei aeroportuare proprietatea județului Mureș;
- dirijarea și deservirea la sol a aeronavelor și a pasagerilor;
- organizarea și efectuarea serviciilor de handling pe aeroport, pentru aeronave;
- asigurarea securității tuturor activităților aeroportuare și a mijloacelor tehnice din dotare;
- coordonarea unitară a activităților și serviciilor aeroportuare necesare deservirii la sol a traficului de pasageri și de mărfuri și a activităților de aviație generală și militară solicitate;
- coordonarea întregii activități de la sol pe aeroport și în zonele acestuia, asigurând securitatea aeronavelor, instalațiilor, clădirilor, pasagerilor și bunurilor transportate sau în tranzit, în conformitate cu prevederile reglementărilor naționale și internaționale în domeniu;
- dezvoltarea, modernizarea și întreținerea pistelor, căilor de rulare și platformelor, echipamentelor, instalațiilor și construcțiilor, ale celorlalte mijloace din dotare, precum și introducerea tehnologiilor moderne de deservire aeroportuară;
- realizarea cooperării în domeniul său de activitate, potrivit competențelor, cu instituțiile similare din alte state și cu organizațiile internaționale de profil;
- efectuarea directă de operațiuni de comerț pentru activitatea proprie, prin compartimente proprii, și realizarea importului de echipamente, consumabile și piese de schimb;
- protecția infrastructurii aeroportului.

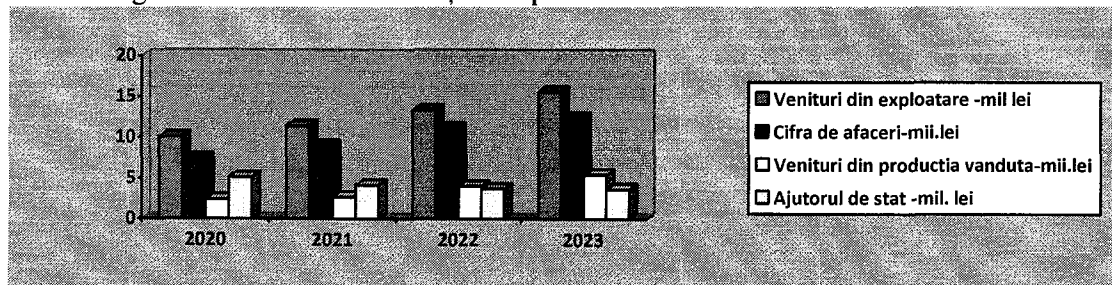

În anul 2023, pentru activitatea desfășurată, Regia a beneficiat de un aport financiar sub forma de subvenții/compensații de la bugetul Consiliului Județean Mureș, în cuantum de 6.854.000 lei pentru finanțarea activității cu următoarea structură: 3.634.000 lei pentru activitatea aeronautică și 3.220.000 lei pentru acoperirea obligației statului. Prin Bugetul de venituri și cheltuieli (BVC) aprobat prin HCJ Mureș nr 23/2023, aceste surse au fost estimate la un volum de 8.000.000 lei.

Pentru a avea o imagine clară a modului de asigurare a finanțării Regiei, este relevantă prezentarea în timp a structurii veniturilor proprii și a subvențiilor primite conform prevederilor legale în vigoare de la Consiliul Județean Mureș în completarea surselor proprii de finanțare. Astfel, comparativ cu anii anteriori, finanțarea Regiei în anul 2023 se prezintă astfel:

An de referință	Venituri totale din exploatare - mii lei -	Venituri – cifra de afaceri - mii lei -	Venituri producția vândută - mii lei -	Valoarea ajutorului de stat acordat - mii lei -	Reducerea valorică al ajutorului de stat - mii lei -	Reducerea procentuală al ajutorului de stat	Procent ajutor de stat din venituri totale
2020	10.003	7.365	2.379	5.110	-	-	51,08%
2021	11.375	8.945	2.648	4.131	979	-19,15 %	36,32%
2022	13.313	11.091	4.019	3.700	431	-10,43 %	27,79%
2023	15.564	12.276	5.422	3.634	66	-1,78%	23,35%

Ilustrarea grafică a surselor de finanțare se prezintă astfel:

Din analiza comparativă a informațiilor prezentate rezulta că, în perioada analizată, activitatea Regiei a cunoscut o evoluție pozitivă confirmată atât de trendurile pozitive ale valorilor înregistrate de veniturile din exploatare, cifra de afaceri și veniturile din producția vândută cât și de trendul în continuă descreștere a ajutorului de stat de care a beneficiat. Spre exemplu, ponderea ajutoarelor de stat în total veniturilor realizate a scăzut de la 51,08% nivel înregistrat în anul 2020 la 23,53% în anul 2023.

4.Evoluția poziției financiare și a performanțelor financiare

4.1Prezentarea informațiilor referitoare la poziția financiară

Această analiză s-a efectuat pe baza informațiilor prezentate în Bilanț la data de 31.12.2023.

Active imobilizate

La data de 31.12.2023, valoarea activelor imobilizate a fost în cuantum de 91.224.80877 lei, înregistrând o creștere semnificativă față de perioadele anterioare ca urmare a investițiilor efectuate în perioada analizată, din care cea mai mare parte au fost finanțate din fonduri nerambursabile.

În perioada 2021-2023, evoluția activelor imobilizate se prezintă astfel:

-lei -

NR. CRT.	DENUMIRE INDICATOR	ANI		
		2021	2022	2023
1	Imobilizări necorporale	292.777	233.381	1.753.070
2	Total imobilizări necorporale	292.777	233.381	1.753.070
3	Imobilizări corporale			
4	Terenuri și construcții	3.082.562	3.082.562	3.082.562
5	Instalații tehnice și mașini	8.946.482	16.158.148	50.023.866
6	Alte instalații, utilaje și mobilier	117.693	74.085	165.974
7	Imobilizări corporale în curs de execuție	6.803.360	7.373.080	36.156.633
8	Total imobilizări corporale	18.950.097	26.687.875	89.428.766
9	Imobilizări financiare			
10	Imobilizări financiare	110.135	42.972	42.972
11	Total imobilizări financiare	110.135	42.972	42.972
12	Total active imobilizate	19.353.009	26.964.228	91.224.808

Activele circulante

La data de 31.12.2023, activele circulante au fost în cuantum de **3.510.698** lei, și au înregistrat o ușoară creștere față de anii anterior astfel:

-lei-

NR. CRT.	DENUMIRE INDICATOR	ANI		
		2021	2022	2023
1	Stocuri			
2	Materii prime și materiale consumabile	498.016	576.206	1.113.115
3	Produse finite și mărfuri	76.500	63.390	35.707
4	Total stocuri	1.227.924	752.881	1.148.822
5	Creanțe			
6	Creanțe comerciale	1.227.924	752.881	576.241
7	Alte creanțe	852.916	1.383.652	1.372.787
8	Total creanțe	2.080.840	2.136.533	1.949.028
9	Disponibilități			
10	Casa și conturi la bănci	289.108	447.958	412.848
11	Total disponibilități	289.108	447.958	412.848
12	Total active circulante	2.944.464	2.581.860	3.510.698

Datorii pe termen scurt

Pentru perioada 2021-2023, evoluția activelor circulante se prezintă astfel:

NR. CRT.	DENUMIRE INDICATOR	AN		
		2021	2022	2023
1	Avansuri încasate în contul comenzilor	23.544	22.690	45.511
2	Datorii comerciale	496.198	1.087.701	2.111.596

3	Alte datorii	1.538.059	1.471.469	1.139.300
4	Împrumut CJ Mureș	-	-	10.800.000
5	Total datorii pe termen scurt	2.057.801	2.581.860	14.096.407

La data de 31.12.2023, Regia a înregistrat datorii pe termen scurt în cuantum de **14.096.407** lei care, față de perioadele anterioare, au înregistrat o creștere semnificativă, atipică, justificată de decalajul existent în accesarea fondurilor nerambursabile pentru finanțarea investițiilor efectuate până la data de 31.12.2023. Astfel, temporar acest deficit de finanțare a fost acoperit dintr-un împrumut primit de la CJ Mureș potrivit legislației în vigoare în cuantum de 10.800.000 lei.

Datoriile pe termen lung ale regiei la 31.12.2023 sunt de 283.310 lei și constă în garanții de bună execuție constituite de furnizorii de imobilizări.

Capitaluri proprii

Evoluția în timp a structurilor de capitaluri proprii se prezintă astfel:

NR CRT	DENUMIRE INDICATOR	ANI		
		2021	2022	2023
1	Patrimoniul regiei	411.398	411.398	411.398
2	Rezerve	0	0	264.506
3	Profitul reportat	176.199	0	13.747
4	Pierdere reportată	0	166.933	0
5	Profitul exercițiului	0	380.671	710.742
6	Repartizarea profitului	0	60	50.769
7	Capitaluri proprii	587.597	625.136	1.349.624

La data de 31.12.2023, capitalurile proprii au fost în cuantum de **1.349.624** lei, din care patrimoniul regiei în cuantum de 411.398 lei. Față de perioadele anterioare, în anul 2023, Regia a înregistrat o bună capitalizare ca efect al deciziilor de management financiar luate și în mod special a rezultatelor obținute în baza activităților desfășurate.

4.3 Prezentarea informațiilor referitoare la performanțele financiare

Analiza performanțelor înregistrate sa efectuat pe baza informațiilor referitoare la indicatorii prezentați în Contul de profit și pierdere.

Comparativ cu anul anterior, situația detaliată a performanțelor înregistrate se prezintă astfel:
-lei-

NR. CRT.	DENUMIRE INDICATOR	2022	2023	Creștere (+) Scădere(-)%
1	Cifra de afaceri netă	11.091.412	12.276.247	+11 %
2	Producția vândută –venituri proprii	4.019.410	5.422.247	+35%
3	Venituri din subvenții de exploatare	7.072.002	6.854.000	-3%
4	Alte venituri de exploatare	2.206.796	3.288.020	+ 49 %
5	TOTAL VENITURI EXPLOATARE	13.313.746	15.564.267	+17%
6	Chelt. cu materialele	655.543	685.556	+5%
7	Alte chelt. materiale	66.948	91.310	+36%
8	Chelt. privind utilitățile	841.217	612.241	-27%
9	Chelt. cu personalul	6.696.886	8.287.873	+24%

TRANSYLVANIA – TÂRGU MUREȘ AIRPORT

547612 Vidrasău, Mureș, România

Phone: +40-265-328.888 Fax: +40-265-328.257

www.transylvaniaairport.ro

e-mail: office@transylvaniaairport.ro

10	Chelt. amortizarea imobilizărilor	2.044.202	2.733.301	+34
11	Chelt. privind prestații externe	2.381.069	1.810.626	-24%
12	Chelt. cu imp.si taxe	15.229	105.220	+590%
13	Chelt. cu protecția mediului	20	952	+4660%
14	Alte chelt. de exploatare	143.399	152.724	+7%
15	TOTAL CHELT. EXPLOATARE	12.844.331	14.718.988	+15%
16	PROFIT EXPLOATARE (5-15)	469.415	845.279	+80%
17	Venituri din dobânzi	0	58	+100%
18	Venituri diferențe curs valutar	27.872	7.778	-72%
19	TOTAL VENITURI FINANCIARE (17+18)	27.872	7.836	-72%
20	Chelt. diferențe curs valutar	43.504	21.669	-50%
21	TOTAL CHELT. FINANCIARE	43.504	21.669	-50%
23	PIERDERE FINANCIARĂ (19-21)	15.632	13.833	-12%
24	VENITURI TOTALE	13.341.618	15.572.103	+17%
25	CHELTUIELI TOTALE	12.887.835	14.740.657	+14%
26	PROFIT BRUT	453.783	831.446	+83%
27	Impozit pe profit	73.112	120704	+65%
28	PROFIT NET	380.671	710.742	+87%

Din analiza comparativa a informațiilor prezentate, rezulta că, în anul analizat, rezultatele activității desfășurate au înregistrat o evoluție pozitivă. În acest sens relevante sunt creșterea veniturilor din exploatare, în mod special a veniturilor din producția proprie cu 35%, a cifrei de afaceri cu 11% și cea a profitului net contabil cu 87% fata de valorile anului anterior.

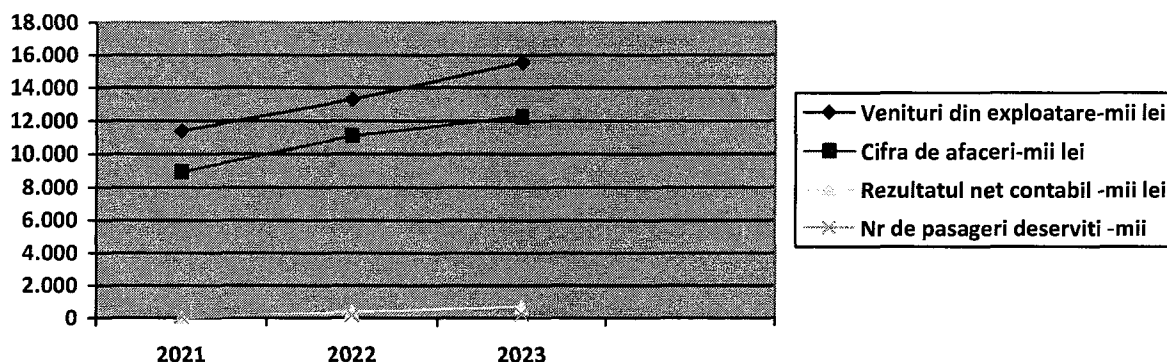
Pentru a înțelege dezvoltarea, performanța sau poziția financiară a Regiei, pe lângă datele de natură financiară prezentate anterior (indicatorii-cheie de performanță financiari), analiza trebuie să cuprindă și indicatorii nefinanțari relevanți pentru activitățile specifice acestui domeniu de activitate.

În acest context, evoluția comparativă a performanțelor financiare rezultate din activitatea operațională (traficul de pasageri), în perioada 2021-2023, este redată și ilustrată grafic astfel:

Indicator	2021	2022	2023
Venituri din exploatare	11.374.594	13.313.746	15.564.267
Cifra de afaceri	8.945.018	11.091.412	12.276.247
Rezultatul net contabil	0	380.671	710.742
Număr de pasageri	90.626	177.342	260.043

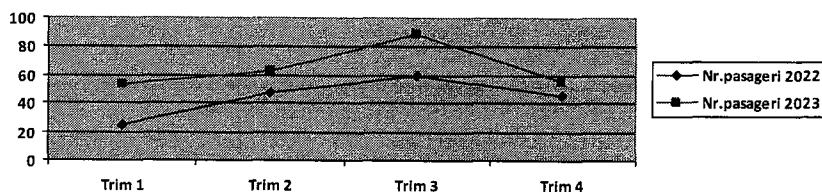

Din datele prezentate, rezulta că pe lângă îmbunătățirea poziției financiare și a performanțelor înregistrate, în perioada 2021-2023, Regia a înregistrat o evoluție pozitivă a traficului de pasageri deserviți. În acest sens, relevante sunt informațiile referitoare la numărul de pasageri deserviți (număr operatori aerieni), a căror evoluție trimestrială a înregistrat următoarele valori:

INDICATOR	2022	2023	Diferențe
Număr de pasageri - Trim.I	24.538	53.380	+ 28.842
Număr de pasageri - Trim.II	47.488	62.580	+15.092
Număr de pasageri - Trim.III	59.680	88.478	+28.798
Număr de pasageri - Trim.IV	45.636	55.605	+9.969
TOTAL	177.342	260.043	+82.701

Traficul de pasageri in perioada 2021-2023 a înregistrat o evoluție pozitivă. Astfel, din analiza comparativa a acest indicator relevant pentru domeniul de activitate in care Regia evoluează, putem observa ca fata de nivelul național si european, ca efect al masurilor luate, la nivelul Regiei traficul de pasageri a crescut într-un ritm mult mai alert. In acest sens relevante sunt următoarele date:

Trafic an / Aeroport	Transilvania	România	Europa
Pasageri în 2021	90.626	11.206.481	1,03 miliarde

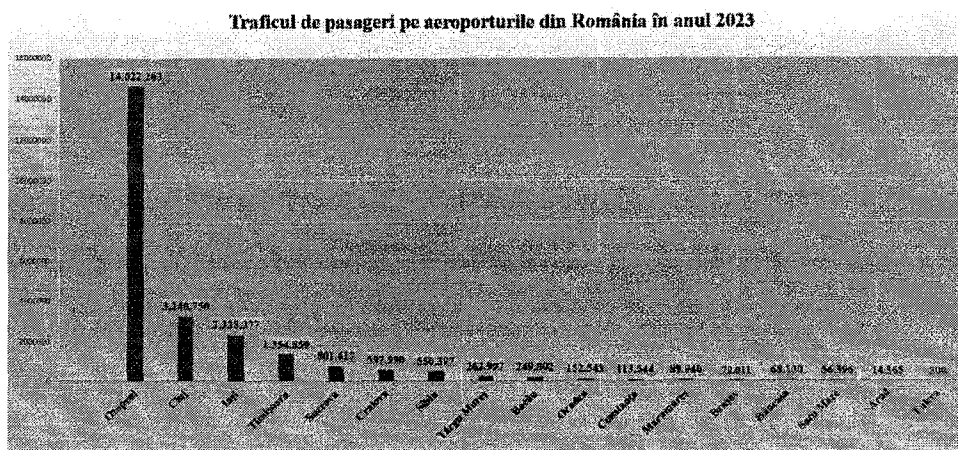

TRANSYLVANIA - TÂRGU MUREȘ AIRPORT
547612 Vidrasău, Mureș, România
Phone: +40-265-328.888 Fax: +40-265-328.257
www.transylvaniaairport.ro

e-mail: office@transylvaniaairport.ro

Pasageri în 2022	177.342	21.015.948	1,94 miliarde
Pasageri în 2023	260.043	19.000.000	1,19 miliarde
Diferențe %	186,94%	+69%	+15,53%

Sursa: <https://airpotaar.ro/traficul-aerian-pe-aeroporturile-din-romania-in-anul-2023>

Din consolidarea informațiilor prezentate la pct.4.1 și 4.2 rezultă că, deși Regia a înregistrat o creștere semnificativă a gradului de capitalizare și al celui de profitabilitate, în continuare se confruntă cu o serie de riscuri de natură financiară care pot impacta asigurarea lichidităților necesare pentru finanțarea adecvată a activității și reducerea dependenței de fondurile publice.

Pentru a asigura conformitatea cu cerințele Regulamentului European 139/2014, în perioada de referință, activitatea operațională s-a desfășurat în condiții de siguranță, securitate și continuitate, criteriile necesare pentru reautorizare acestuia.

5. Execuția bugetului de venituri și cheltuieli

Pe lângă raționamentele de ordin economic - bugetar, fundamentarea BVC pentru anul 2023 a avut la bază evoluțiile recente ale domeniului aeronautic în care Regia își desfășoară activitatea, iar în raport cu previziunile efectuate execuția acestuia se prezintă astfel:

Mii lei

Indicator	CONFORM HCA și HCJM 23/2023	REALIZAT	%
Venituri totale	15.110	15.572	3,05%
Venituri din exploatare	15.050	15.564	3,42 %
Venituri producția vândută	4.604	5.423	17,79%
Venituri din subvenții	8.000	6.854	-14,31%
Alte venituri exploatare	2.446	3.288	34,42%
Venituri financiare	60	7	-88,33%
Cheltuieli totale	14.168	14.740	4,03%
Cheltuieli din exploatare	14.088	14.718	4,50%
Cheltuieli cu bunuri și servicii	4.167	3.502	-15,95%
Cheltuieli cu stocurile	1.790	1.362	-23,91%
Cheltuieli cu servicii executate de terți	610	486	-20,32%
Cheltuieli cu alte servicii	1.767	1.654	-6,39

executate de terți			
Cheltuieli cu impozite și taxe	81	105	29,63%
Cheltuieli cu personalul	8.033	8.288	3,17%
Alte cheltuieli de exploatare	1.807	2.823	56,22%
Cheltuieli financiare	80	22	-72,5%
Rezultatul brut	942	831	-39,38%
Nr personal prognozat la sfârșitul anului	100	91	-9%
Nr. mediu de salariați	90	90	0%
Câștig mediu salariați	7.229	7.589	4,98%
Productivitatea muncii	167	169	1,98%
Productivitatea muncii recalculată în unități valorice	78	93	19,23%

În ceea ce privește asigurarea surselor de finanțare și politica fiscal bugetară la nivelul județului, conform legislației naționale și europene, din datele prezentate reiese că, și în anul 2023, activitatea de exploatare a Regiei a fost finanțată din fonduri proprii și în completare din bugetul județului, cu reducere graduală a fondurilor publice, până la atingerea pragului de rentabilitate, așa cum este precizat în Orientările în domeniul aviației - 2014/C99/03, modificate în anul 2023.

Activitatea de investiții - Cheltuieli de capital

În anul analizat, în BVC aprobat prin Hotărârea CJ Mureș nr.23/2023, au fost cuprinse investiții în volum de 360.936 mii lei, din care potrivit execuției bugetare s-au materializat investiții în cuantum de 76.019 mii lei. Evoluția indicatorilor privind investițiile atât ca sursa de finanțare cât și cheltuielile efectuate se prezintă astfel:

INDICATORI	BVC -aprobat prin HCJ	Realizat la 31.12.2023
SURSE DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR, din care:	360936	76.019
Surse proprii	1281	365
Alocații de la buget	6924	3.998
Alte surse	352731	71.656
CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚII, din care:	360.936	76.019
Investiții în curs	3056	1.713
Investiții noi	60.689	52.694
Investiții efectuate la imobilizările corporale existente	244.394	30
Dotări (alte achiziții de imobilizări corporale)	52797	21582

Pentru finanțarea temporară a activității de investiții, în anul 2023, Regia a primit un împrumut de la Consiliul Județean Mureș, în valoare de 10.800.000 lei.

În ceea ce privește politica de investiții adoptată de către conducerea Regiei în anul 2023, aceasta a ținut cont de cadrul strategic comunitar aplicat de Ministerul Transporturilor prin elaborarea la nivel național a ”Strategiei pentru transport durabil pentru perioada 2014-2020”. În acest sens, pe orizontul de timp de până la 2030, obiectivul general în domeniul transporturilor îl reprezintă ”dezvoltarea echilibrată a sistemului național de transport care să asigure o infrastructura și servicii de transport moderne și durabile, dezvoltarea sustenabilă a economiei și îmbunătățirea calității vieții”.

În ceea ce privește **transportul aerian**, cel mai relevant document strategic este Master Planul General de Transport al României, aprobat prin HG. nr 666/14.09.2016, care, prioritizează proiectele de investiții în infrastructura de transport la nivel național și regional, pe o perioadă de 15 ani, până în anul 2030.

Referitor la strategia județului în domeniul transportului aerian în care activează Regia, aceasta a fost inclusă în Planul de dezvoltare a județului Mureș pentru perioada 2014-2020, aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Mureș nr.107/31.07.2014. Potrivit acestui document strategic activitățile prioritare în infrastructura aeroportuară sunt următoarele:

- dezvoltarea zonei Cargo la Aeroportul „Transilvania Târgu Mureș”;
- modernizarea și extinderea pistei de aterizare/decolare;
- investiții pentru creșterea calității serviciilor oferite la Aeroport, inclusiv sporirea gradului de siguranță a pasagerilor;
- diversificarea ofertei de zboruri către noi destinații de interes pentru locuitorii din zona deservită.

Infrastructura aeroportuară, respectiv, investițiile concretizate în active ce constituie domeniul public al unității administrativ-teritoriale au fost și vor fi finanțate din bugetul județului, cu aplicarea principiului investitorului privat prudent în economia de piață și respectarea legislației europene în domeniu și fonduri nerambursabile.

Din fonduri proprii ale Regiei au fost realizate și se vor finanța în continuare bunurile ce constituie patrimoniul propriu al acesteia (sursa: rezerve, amortizare și profit), precum și investițiile specifice în echipamente de siguranță aeroportuară, realizate din tariful de securitate.

6. Politicile și obiectivele firmei privind managementul riscului și asigurarea controlului intern

În conformitate cu prevederile normelor legale aplicabile, la nivelul Regiei, politicile și obiectivele firmei privind managementul riscului sunt axate pe:

- controlarea adecvată a potențialele riscuri care pot afecta siguranța și securitatea aeroportuară precum și continuitatea activității conform cerințelor legale specifice domeniului de activitate;
- asigurarea finanțării adecvate prin creșterea veniturilor din activitatea desfășurată (creștere trafic de pasageri/nave, identificare de noi operatori aerieni, reluare și extindere curse/destinații) și pe cale de consecință reducerea dependenței de fondurile publice;
- menținerea unui risc scăzut de colectare a creanțelor, prin respectarea procedurilor interne adoptate în vederea realizării acestui obiectiv; revizuirea acestor proceduri dacă este necesar;
- asigurarea unui echilibru între perioada de recuperare a creanțelor și perioada de plată a datoriilor cu impact pozitiv asupra gradului de lichiditate etc.

Deși la nivelul Regiei nu au fost implementate toate standardele de control intern și nu exista o funcție de audit intern care să ofere o apreciere independentă a modului de gestionare a riscurilor inerente, întrucât pe parcursul perioadei analizate nu s-au semnalat materializări ale acestor evenimente se poate spune că la nivel de Regie exista un proces de control intern în curs de implementare. Astfel, ca parte integrantă a procesului de gestiune și guvernare prin care s-a urmărit atingerea obiectivelor stabilite, controlul intern a vizat aplicarea normelor și procedurilor de specifice pentru gestionarea adecvată a riscurilor. În acest context, procesul de control intern și de management al riscurilor necesită în continuare o dezvoltare și consolidare adecvată pentru a răspunde cerințelor impuse prin cadrele normative aplicabile pentru asigurarea unei bune guvernante corporative.

7. Aplicarea principiilor, politicilor și procedurilor contabile

Evaluarea posturilor din situațiile financiare prezentate s-a efectuat în conformitate cu următoarele principii contabile:

- Principiul continuității activității: s-a ținut cont de faptul că regia își va continua în mod normal funcționarea în viitorul previzibil;
- Principiul permanenței metodelor: Au fost aplicate aceleași reguli, metode, norme, privind evaluarea, înregistrarea și prezentarea în contabilitate a elementelor patrimoniale, asigurând comparabilitatea în timp a informațiilor contabile.
- Principiul prudenței: S-a ținut seama de toate obligațiile previzibile
- Principiul independenței exercițiului: La determinarea rezultatului s-au luat în calcul toate veniturile și cheltuielile indiferent de data încasării sumelor, respectiv, data efectuării plăților;
- Principiul evaluării separate a elementelor de activ și de pasiv: au fost înregistrate toate elementele de activ și pasiv și, eventual, ulterior s-au efectuat compensări legale;
- Principiul intangibilității: bilanțul de deschidere corespunde cu cel de închidere;
- Principiul necompensării: nu s-au efectuat compensări între venituri și cheltuieli, ori între active și pasive, altele decât cele permise de lege.

Politici contabile semnificative: Situațiile financiare sunt întocmite și exprimate în lei; Stocurile sunt exprimate la costul istoric (de achiziție).

Costul stocurilor se bazează pe principiul LIFO (ultimul intrat, primul ieșit). Conturile de creanțe și datorii, sunt exprimate la valoarea lor recuperabilă, respectiv, de plată.

Bilanțul a fost întocmit cu respectarea regulilor prevăzute de reglementările în vigoare, pe baza bilanței de verificare întocmită la data de 31.12.2023. Contul de profit și pierdere reflectă fidel veniturile, cheltuielile și rezultatele financiare ale perioadei de raportare.

8. Concluzii

Din informațiile prezentate se poate spune că, sintetic, a fost redată o imagine a poziției financiare, a dezvoltării și performanței activităților desfășurate în anul 2023 de către Regie. Mai mult, aceste informații pun în evidență atât rolul cât și impactul semnificativ pe care Aeroportul Transilvania îl are și pe care trebuie să îl aibă în regiune, pentru susținerea arealului/comunității deservite, a mediului de afaceri din zonă și a diferiților parteneri de afaceri, respectiv a tuturor părților interesate. În contextul arătat, gestiunea riguroasă a riscurilor și incertitudinilor cu care

ROMANIA
MUREȘ COUNTY COUNCIL

Gateway to Transylvania
TRANSYLVANIA AIRPORT
TARGU MURES

aceasta se confruntă sunt condiții esențiale pentru asigurarea unei bune și eficiente guvernante corporative.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE AL RA AEROPORTUL TRANSILVANIA TGMUREȘ

PETI ANDREI - Președinte C.A

TRANSYLVANIA - TÂRGU MUREȘ AIRPORT
547612 Vidrasău, Mureș, România
Phone: +40-265-328.888 Fax: +40-265-328.257
www.transylvaniasairport.ro

e-mail: office@transylvaniasairport.ro